

NVLV Bulletin 2009 -02

Inhoud van dit bulletin:

Blz 1:

- BioVak, natuurlijk! en goede ideeën
- Samenwerking met andere netwerken. In het kader van de Earth Charter?

Blz 2:

- Taskforce Multifunctionele Landbouw en boer-burger-initiatieven
- Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen

Blz 3:

- Emissie-arm uitrijden mest

Blz 4:

- Start verkenning "kringlooplandbouw"
- 2 februari: bijeenkomst kring Noord Holland
- 19 februari: themadag Gilde Kringloopboeren

Blz 5:

- 18 april: themadag NVLV: netwerkdag en jaarvergadering
- Statuten Netwerk VLV

Blz 6:

- Nieuws van: Philip Gortemaker
- Agenda

VERENIGINGNIEUWS

BioVak

Op 21 en 22 januari werd de 2e BioVak in Zwolle gehouden; er waren flink wat beroepsleden van het Netwerk VLV die actief aanwezig waren en deelnamen aan de workshops: Roelf Havinga met een stand voor Ecosys en voor het Netwerk VLV. En verder Heleen van Haften, Toon Jansen, Piet Bongers, Joost van Dam, Thijs en Annemie Scholten-Lepelaars en Philip Gortemaker (voeding).

Natuurlijk! Opvallend was dat ongeveer de helft van de stands niet persé biologisch was, maar ging over 'natuurlijker manieren van werken'; ook waren er veel ondernemingen die bezig zijn met het vruchtbaarder maken van bodems, en geïnteresseerd waren om als organisatie of bedrijf lid te worden van het Netwerk VLV; Roelf, Heleen en Jelleke maakte daar ook uitgebreid reclame voor.

Goede ideeën. Er ontstonden op deze dag enkele goede ideeën, die we graag binnen het netwerk verder willen gaan uitwerken:

1. 20 voorbeeldboerderijen voor de audit-aanpak van EISA (www.sustainable-agriculture.org) uitkiezen en aan de slag gaan, eventueel met projectfinanciering (trekkers binnen het platform kringlooplandbouw: Roelf Havinga, Jaap van Bruchem, Jelleke de Nooy).
2. een workshop organiseren met alle particuliere bodemverbeteraars (niet de wetenschap), over alle voors en tegens van organische stof, balans N-C, etc.

Samenwerking met andere netwerken

Gezien de snelle bewustwording ontstaan als paddenstoelen uit de grond allemaal stichtingen en platforms van en voor bewuste consumenten/burgers voor gezonde bodem - gezonde landbouw - gezonde voeding - gezondheid. Hieronder een paar organisaties waar Jelleke al kennis mee heeft gemaakt in de afgelopen 2 maanden, maar er zijn er meer:

- Voeding en gezondheid: Jan Diek van Mansvelt zorgde ervoor dat Janneke Monshouwer (Platform Zelfbeschikking Voedsel & Gezondheid, zie <http://eigentijdsnetwerk.nl/zelfbeschikking-voeding-gezondheid>, o.a. bezig met de codes alimentarius en genetische modificatie) en Jelleke elkaar konden ontmoeten. Binnenkort komt er een vervolg gesprek (met o.a. Bessie Schadee, Heleen van Haaften, Janneke en twee van haar bestuurders) om te zien hoe we willen gaan samenwerken: worden zij een platform binnen het Netwerk VLV, net zoals er nu een platform (gilde) voor de melkveehouderij ontstaat en een platform voor adviseurs in de kringlooplandbouw?
- Stichting Leven met de aarde: www.levenmetdeearde.blogspot.com
- Groene Bilderberg conferentie - duurzame landbouw – (http://www.cipwww.com/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=53)
- Platform Gezondheid en Milieu / Partners voor een Gezond Leefmilieu: www.gezondheidenmilieu en www.gezondleefmilieu.nl.

Wat doen we daarmee? Op 13 maart organiseert Jelleke samen met Lies Visscher (Stichting Leven met de aarde) een bijeenkomst met vertegenwoordigers van alle platforms om te kijken waar we elkaar kunnen aanvullen en hoe we samen sterker kunnen staan. E.e.a. moet leiden tot:

- samen werking, mogelijk dat we als leidraad het Earth Charter kunnen nemen en dan alle activiteiten die we doen als een soort 'programma' kunnen profileren
- in dat geval waarschijnlijk een aantal 'hotemetoten' die ambassadeur willen worden van ons netwerk
- gezamenlijk veel leden en dus van belang bij LNV/VROM
- congres in het najaar, gesponsord door CoP stad-land, VSB, KNHM.

Taskforce Multifunctionele Landbouw en boer-burger initiatieven

Onlangs had Jelleke met Maarten Fischer (programmaleider Taskforce Multifunctionele Landbouw, www.multifunctionelelandbouw.nl) een gesprek om te kijken hoe zij ons kunnen ondersteunen. Praktisch resulteert dat in de organisatie van een workshop in kasteel Groeneveld (organisatie door Jelleke met Gerwin Verschuur, betaald door Taskforce MFL), waarin diverse boer-burger initiatieven met elkaar om de tafel gaan om te zien hoe zij met elkaar een zg. "Community of Practise" (CoP) kunnen worden en een manier kunnen vinden om van elkaar te leren mbt de verschillende aanpakken.

Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen

Afgelopen week is door o.a. de ministers van VROM en LNV de Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen ingesteld. Zie het volledige persbericht op www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640333&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_news_item_id=24014. Roelf Havinga merkte terecht op dat wij wellicht één van de door deze taskforce benodigde maatschappelijke organisaties zijn die werken aan behoud biodiversiteit; dus Jelleke zal met het bestuur overleggen hoe we hier op in gaan spelen.

Uit het persbericht: De taskforce gaat een visie ontwikkelen over de manier waarop Nederland minder beslag kan leggen op natuurlijke hulpbronnen. Ook geeft de taskforce aan met welke extra

inspanning Nederland kan helpen waardevolle ecosystemen in binnen- en buitenland te behouden. *Verder stelt Hans Alders (voorzitter v/d taskforce) platforms in waarin maatschappelijke partijen en het bedrijfsleven op zoek kunnen gaan naar innovatieve manieren om het verlies van dieren, planten en micro-organismen tegen te gaan.*

Emissie-arm uitrijden mest

Op 23 januari j.l. is een aantal leden van het NVLV en VBBM aanwezig geweest op een klankbordgroep bijeenkomst van de evaluatie-commissie 'emissie-arm uitrijden', georganiseerd door de Stuurgroep Mestbeleid van het Ministerie van LNV. Op de bijeenkomst werd een evaluatie gepresenteerd van het beleid met betrekking tot het emissie-arm aanwenden van dierlijke mest. Op de agenda stonden:

- algehele voortgang evaluatie
- resultaten onderzoek effectiviteit van het 'alternatieve spoor'; in de Friese Wouden (presentatie door Martijn Sonneveld)
- advies van commissie van deskundigen inzake maatregelen om ammoniakemissies te beperken bij bovengronds uitrijden (presentatie door Gerard Velthof)
- voorlopige bevindingen van het Planbureau voor de Leefomgeving, m.b.t. de genoemde evaluatie (presentatie Bronno de Haan en Jan van Dam)

Hieronder het mailbericht d.d. 27 januari van Paul Blokker aan een van de commissie leden, waarin hij helder uiteenzet waarom zij de zaken onjuist interpreteerden.

[...] We hadden een discussie over de stikstofuitspoeling door het emissie arm aanwenden van mest. Ik zei dat de stikstofuitspoeling in 1990 (49 miljoen) fors lager was (dus een betere situatie, red) dan de stikstof uitspoeling in 2000 tot 2002 (gem. 67 miljoen kilo) (bij injecteren, dus een tegengesteld effect dan de verwachting van LNV, red). Dit had ik uit het milieucompendium. Volgens u kon dit niet waar zijn.

In de bijlages heb ik 3 stukjes uit verschillende milieucompendiums gehaald (uit 2004 en 2008). Zoals je kan zien spoelde in 1986 en 1990 rond de 50 miljoen kilo stikstof uit. In de periode daarna begint de uitspoeling, met name ná introductie van het emissie arm aanwenden, langzaam op te lopen, met een piek in het jaar 2000 (73 miljoen, milieucompendium 2008). Na 2000 begint het weer te dalen.

Echter, in de loop der jaren zijn er een aantal veranderingen geweest.

- introductie emissie arm aanwenden (1993)
- beperking uitrijden in de winter (ergens rond 1995?)
- Minas (1996)
- betere afstemming hoeveelheid mest per hectare via derogatie (rond 2000)

Ik heb ook een bijlage toegevoegd met de stikstofuitspoeling in relatie tot de aanvoer van meststoffen. Want het is wel zo dat hoe minder je aanvoert, hoe minder er kan uitspoelen. Per slot is het ook zo dat als mensen een paar dagen niet eten, ze ook minder naar de wc moeten. Door het ontbreken van een MER rapport bij de wet emissie arm aanwenden van mest is niet precies te zeggen wat emissie arm aanwenden van mest doet voor de stikstofuitspoeling. Toch denk ik dat je vrij duidelijk kan zien dat het emissie arm aanwenden van mest zorgt voor fors meer uitspoeling. Dit zal ergens rond de 43% meer stikstof uitspoeling zijn. Als we nu nog bovengronds zouden mogen uitrijden in combinatie met de andere maatregelen die zijn genomen, dan had naar mijn idee de stikstofuitspoeling nog lager geweest dan de 38 miljoen kilo van 2007. Deze had zo rond de 25 miljoen moeten liggen. Ik vind het dan ook niet terecht dat jullie appels met peren vergelijken. Jullie vergelijken 1990 met 2007 zonder rekening te houden met de tussenliggende periode en de andere veranderingen die hebben plaats gevonden in de landbouw.

Met vriendelijke groet, ing. P. Blokker

Start verkenning "kringlooplandbouw"

Op woensdag 28 januari was bij het CLM (Centrum voor Landbouw en Milieu) de startworkshop voor de verkenning kringlooplandbouw. Waarom? Als opstap naar een eventueel (door het Netwerk VLV en VBBM ingediend) 5-jaren praktijk-programma voor het stimuleren van en omschakelen naar natuurlijke kringlopen in de land en tuinbouw, wilden VROM en LNV eerst een 'state of the art' verkenning over wat kringlooplandbouw nou eigenlijk is. Ideaal eigenlijk, want nu wordt er door een 'neutrale partij' (CLM) opgeschreven wat natuurlijke kringlopen in de landbouw (en bodem en regio) kunnen betekenen voor duurzaamheid. Als dat veelbelovend lijkt, wordt co-financiering van een 5-jaren programma overwogen. Voor de startbijeenkomst waren behalve de opdrachtgevers VROM en LNV ook Jelleke de Nooy, Diana Saaman, Peter Takens en Frank Verhoeven uitgenodigd.

Er zijn goede afspraken gemaakt over wie geïnterviewd gaan worden en welke bronnen geraadpleegd worden. Op 26 maart zal op basis van bevindingen een workshop met deskundigen worden gehouden; op 20 april is de eindbespreking gepland. Op basis daarvan kan een vervolg gesprek van de besturen van het NVLV en VBBM met VROM en LNV plaatsvinden.

Bijeenkomst kring Noord Holland

Maandag 2 februari is er een bijeenkomst van de NVLV-kring Noord Holland, om 19.30 bij Jeroen Konijn (Natuurlijk Genoegen), Driehuizerweg 2A, 1844 LM Driehuizen. Kijk op www.natuurlijkgenoegeen.nl voor een routebeschrijving. Op de agenda staat:

1. Opening met wat actuele en relevante aangelegenheden.
2. Over de oudste gezondheidsleer: de 5 elementen. Hoe het pathogene daarbij kan vóórkomen en worden voorkómen. Door Wil Braakman.
3. Boer en tuinder tussen cultuur en natuur. Een power point presentatie door Heleen van Haaften.
4. Cruciale factoren waaraan grond moet voldoen voor het slagen van goede gewasgroei. Door Roelf Havinga. De praktijk is een aanwezige realiteit. Van daaruit kijken wij naar invloedrijke effecten.

Kom op tijd en kijk nog in je kenniskring om met iemand samen te komen. Er kunnen bij Jeroen 50 mensen in zijn mooie kantine boven de koeien.

Geef zo mogelijk dit nog even door. Met hartelijke groeten, Wil Braakman 022-4561166.

19 februari: Themadag Gilde Kringloopboeren

Op **donderdag 19 februari** organiseert het Gilde Kringloopboeren haar eerste themadag. Het onderwerp van deze dag is klauwgezondheid en de rol die voeding daarbij speelt. Sprekers zijn René Pijl als klauwspecialist en Peter Takens als voerspecialist. Peter zal in zijn lezing met goede rantsoenen de koe in de benen helpen en René zal in zijn lezing de koe nog beter op de poten zetten. Ook is er tijd om u bij te praten over het Gildesysteem. Binnen dit gilde bieden wij u de kans kennis te vergaren en dit in de praktijk om te zetten, om economisch en ecologisch optimaal te kunnen boeren.

Het Gilde Kringloopboeren is onderdeel van het Netwerk Vitale Landbouw & Voeding. De basis bestaat uit een groep veehouders die voorheen het PMOV vormden en gesteund worden door de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM).

Melkveehouders die bekend zijn bij het gilde zullen binnenkort een uitnodiging met meer informatie ontvangen. Ook zal meer informatie over de dag beschikbaar komen op de website www.netwerkvlv.nl, onder 'agenda'. Wilt u zich nu reeds voor deze dag aanmelden, dan kunt u bellen naar Anita Vriesinga (06-15304184) of mailen naar gildekringboer@xs4all.nl.

18 april Themadag: Netwerkdag en Jaarvergadering

Reserveer deze dag vast in uw agenda's: er komen diverse thema's aan de orde, zowel bodem als kringlopen-in-de-land-en-tuinbouw als voedsel-en-gezondheid; ieder die een 'tafel' wil voor het promoten van haar of zijn bedrijf of project: graag even van tevoren melden bij info@netwerkvlv.nl (kosten van een tafel: 20,-).

Statuten Netwerk VLV

Alle beroepsleden (dat zijn de leden met stemrecht) krijgen deze week een verzoek om de statuten van de vereniging "Netwerk Vitale Landbouw en Voeding" definitief goed te keuren; voor alle anderen die dit lezen is het misschien wel interessant om de essentie van deze statuten te lezen. Zie hiervoor het onderstaande kader. De volledige statuten staan overigens ook op de website www.netwerkvlv.nl, onder Welkom – Vereniging – Lidmaatschap (rechts, onder downloads).

Artikel 1 - Naam en zetel

1. De vereniging draagt de naam: Netwerk Vitale Landbouw en Voeding.
2. Zij is gevestigd in de gemeente Wageningen.
3. De vereniging is eerder opgericht op drie april tweeduizend acht.

Artikel 2 - Doel

1. De vereniging heeft ten doel:
 - a. het bevorderen van een in alle opzichten duurzame en natuurlijke land- & tuinbouw, gebaseerd op gezonde en levende bodems, kringlopen en coherente systemen;
 - b. het verbeteren van het milieu (CO2-vermindering, levende bodems, schoon en vitaal water) door te werken aan duurzame landbouw en vitale groene ruimte;
 - c. het bevorderen van de gezondheid van mens, dier, plant en milieu op fysiek, sociaal en geestelijk gebied in relatie tot productiewijzen;
 - d. het versterken van de verbinding tussen enerzijds consumenten en anderzijds producenten van natuur, voedsel en gezondheid.
2. De vereniging tracht dit doel te bereiken door het leggen van verbindingen, ontwikkelen van kennis, onderbouwen en uitwisselen van praktijkervaringen, samen leren over en samenwerken aan de doelstelling van de vereniging.
3. De vereniging heeft niet tot doel het maken van winst.

Artikel 3 - Lidmaatschap

1. a. De vereniging kent gewone leden, ook genoemd beroepsleden, en buitengewone leden, ook belangstellende leden genoemd. Voor zover niet uitdrukkelijk anders wordt aangegeven worden in deze statuten onder 'leden' uitsluitend verstaan 'gewone leden'.
 - b. Gewone- of beroepsleden kunnen zijn natuurlijke personen of rechtspersonen die in hun onderneming of organisatie werkzaam zijn in de sectoren landbouw en voeding, zulks in de ruimste zin, en die de doelstelling van de vereniging onderschrijven.
 - c. Buitengewone of belangstellende leden kunnen zijn natuurlijke personen of rechtspersonen die interesse tonen voor de activiteiten van de vereniging en de doelstelling van de vereniging onderschrijven.

NIEUWS VAN DE LEDEN:

Nieuws van: Philip Gortemaker

Naar aanleiding van de oproep in het voorgaande bulletin, hierbij een stukje over mijn werk aan een betere wereld.

In de loop van dit jaar begin ik als zelfstandige met een combinatie van ecologisch tuinwerk, tuintherapie en een GezondZorg praktijk. Bij particulieren ga ik eco-tuinonderhoud verrichten en/of spirituele tuinen, permacultuurtuinen of eetbare siertuinen aanleggen. In dat werk neem ik zorgvragers mee die tuintherapie b.v. op basis van PGB willen. Daarnaast voer ik een GezondZorgpraktijk (lid van Stichting GezondZorg) waarin ik diverse vormen van natuurgeneeskunde toepas. Van voedingstherapie, verlevendigd water, Jassentechniek, Emotional Freedom Techniques (EFT) tot lezingen en meditatiecursussen. Ook ben ik nog bezig mijn boek over natuurvoeding en spiritualiteit te herschrijven en daarin de nieuwste ontwikkelingen op kwantumgebied en epigeneseonderzoek die met voeding te maken hebben te verwerken.

Groeten, Philip Gortemaker, www.warenatuur.nl.

Stuur het nieuws rond!

Wil ieder die iets te melden heeft over zijn werk (aan duurzame landbouw en vitale voeding) of die een vraag heeft (bijvoorbeeld wie doet er mee aan....?) dit opsturen aan info@netwerkvlv.nl? Het hoeft maar een klein stukje te zijn, zoiets als dit, 5 regels is genoeg! En graag je naam en mailadres erbij! Dus als je het heuglijke nieuws hebt dat je een project gewonnen hebt waarmee natuurlijke kringlopen of gezonde bodems weer een stapje verder gerealiseerd worden, meldt je het dan even?!

AGENDA:

Thema-avonden "De Allianth" in Wageningen

Iedere woensdagavond (en soms ook op zaterdagochtend) zijn er lezingen over actuele thema's in "De Allianth" in Wageningen. In **februari** staat er een reeks bijeenkomsten en excursies over 'volkstuinten' op de agenda, in **maart** besteden we aandacht aan gezonde voeding. Kijk voor meer informatie, aanmelding en een uitgebreide agenda op www.allianth.nl/themaavonden2009.aspx.

14 maart: Lezing "Graancirkels, hét mysterie van deze tijd!" bij Itaka in Wageningen

De lezing van Janet Ossebaard over graancirkels op van **31 januari** verzet naar **zaterdag 14 maart**. Janet Ossebaard is de auteur van o.a. Graancirkels, de meest betoverende ooit. Voorzitter van de Dutch Centre for Crop Circle Studies. Janet heeft veel ervaring met het bezoeken, voelen en onderzoeken van graancirkels in de praktijk. Een onvergetelijke avond! Van 19.30 tot 22.00 uur, entree €14,-. Reserveer graag van tevoren! Meer informatie en aanmelden: Marianne van der Schilden, 0317-421319 of 06-42982383, welkom@itaka.nl, www.itaka.nl.

Vermelding activiteiten in agenda op de NVLV-website

De website van het NVLV heeft een mooie agenda-functie die onlangs in gebruik is genomen. Wil je als NVLV-lid jouw activiteiten ook aangekondigd zien op de website, stuur deze dan naar info@netwerkvlv.nl. Vermeld daarbij dan graag de datum, de locatie en de eventuele kosten, een beschrijving van de activiteit en eventuele links naar websites voor meer informatie en/of aanmeldingen.